

byl přeložen kamkoliv; jiného úmyslu prý neměl. Napadený rozsudek ovšem zjišťuje, že obžalovaný je obyčejný dělník, a že jeho žádost za přeložení někam jinam je úplně vyloučena, leč touto úvahou opřenou o údaj vrchního správce Ladislava K-y, nevystihuje rozsudek, jak stížnost správně namítá, jádro obhajoby stěžovatelovy po stránce subjektivní. Jak stížnost správně uvádí, pomíjí soud údaj obžalovaného, že nebyl pouhým dělníkem aneb alespoň za takového se nepokládal — nýbrž že udal, že jest dozorcem na státním velkostatku; nelze pominouti ani další údaj v jeho personáliích, že absolvoval 4 třídy gymnasia a hospodářskou akademii v P. Veškeren tento údaj měl soudu býti pobídkou, by se neomezil toliko na objektivní názor správce velkostatku reprodukcující zjištění, že přeložení bylo úplně vyloučeno, nýbrž bylo mu uvažovati s hlediska subjektivního, přihlížejíc k obhajobě stěžovatelově, zda se týž mohl pokládati za oprávněna podati takovou žádost na představené ředitelství státních statků v Praze. Kdyby se tak bylo stalo, nebylo by lze již předem vyloučiti možnost závěru, že stěžovatel se pokládal za oprávněna oněch v kanceláři volně vyložených tiskopisů použití, při čemž se připomíná, že vrchní správce K., alespoň podle dosavadního stavu věci, ani nevylučuje objektivní přípustnost takového použití formuláře, a byl by pak při nejmenším možným na straně obžalovaného trestnost vylučující skutkový omyl ve příčině otázky, zda odnímal vůbec cizí věc »bez přivolení« držitele a, odnímal-li tuto věc k újmě tohoto držitele, vždyť je skutečně těžko myslitelné, by stěžovatel, chtěl-li skutečně užiti tiskopisů, od ředitelství státních statků pocházejících, k podání žádosti právě na ono ředitelství řízené, si byl uvědomil při takovémto jednání zákonem po stránce subjektivní předpokládané známky krádeže. Bylo proto za podmínek §u 5 novely k trestnímu řádu zmateční stížnosti vyhověti; napadený rozsudek zrušiti jako zmatečný a věc vrátiti, jelikož jde toliko o přestupek § 460 tr. zák. — příslušnému okresnímu soudu v Mladé Boleslavi, by ji znovu projednal a rozhodl.

Čís. 2858.

Vjíždění automobilu do vrat v ulici města se živým provozem jest značnějším ohrožením bezpečnosti osob a majetku; musí se proto díti obzvláště opatrně, by netoliko vozidla z protějšího směru, nýbrž i v témže směru jedoucí nebo nahodile přijíždějící nebyla ohrožena; rychlost nesmí tu převyšovati 6 km, by řidič byl za všech okolností jejím pánem.

S hlediska §§ 335, 337 tr. zák. musí býti mezi neopatrným jednáním (rychlou jízdou) a úrazem příčinná souvislost; řidič není zodpovědným za nehodu, jež byla vyvolána nevypočitatelným a neodvratitelným jednáním poškozeného.

»Křižovatka« předpokládá místní situaci různých křižících se jízdových drah.

(Rozh. ze dne 3. srpna 1927, Zm I 491/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v České Lípě ze dne 6. října 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života ve smyslu §§ 335 a 337 tr. zák., zrušil napadený rozsudek, pokud jím byl tento obžalovaný uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života ve smyslu §§ 335 a 337 tr. zák., v celém rozsahu jako zmatečný a věc vrátil do první stolice, by jí v rozsahu zrušení znovu projednala a rozhodla.

D ů v o d y:

Napadený rozsudek spatřuje zavinění stěžovatele s hlediska § 335 tr. zák. v tom, že jel příliš rychle se svým nákladním autem; v tomto směru zjišťuje soud, že stěžovatel, jedá po hlavní třídě města silně průmyslového s více než 20.000 obyvateli, zatáčel do továrního vjezdu, při čemž, jelikož šlo o křižovatku a vjíždění do továrního průjezdu, nesměla býti překročena rychlost 6 km za hodinu, a měla býti takovou, by za všech okolností byl jejím pánem, a že stěžovatel, pokud si tak nepočínal, spoluzavinil úraz spočívající v tom, že došlo ke srážce s motorovým kolem, za ním v téže směru jedoucím, při čemž osoba na zadním sedadle se nalézající byla usmrcena. Tímto výrokem se vyslovuje v podstatě správná myšlenka, že vjíždění do vrat v ulici města se živým provozem jest značnějším ohrožením bezpečnosti osob a majetku, že se musí proto díti obzvláště opatrně, by netoliko vozidla z protějšího směru — pro řidiče viditelná — nýbrž i vozidla za ním v téže směru jedoucí nebo nahodile přijíždějící nebyla ohrožena; vždyť je nasnadě, že náhlé odbočení z původního přímého směru jízdy v ulici za účelem vjezdu do vrat jest událostí přivodící do pravidelného provozu vozidel jisté přerušování, poněvadž se tu staví do jízdné dráhy podél ulice pravidelně vedoucí napříč překážka, a je nasnadě, že by zatáčení takové, kdyby se stalo způsobem rychlým a svou náhlostí řidičům jiných vozidel včas nepozorovatelným, muselo krajně ohrožovati bezpečnost lidí na jiných vozidlech. Aniž by proto bylo třeba dovolávati se předpisů § 46/2 min. nařízení č. 81 ř. zák. z roku 1910, vyslovuje se těmito úvahami již podle všeobecné zásady § 45 tohoto nařízení právem, že při takovém zatáčení s ohledem k zvláštním okolnostem musí býti řidičem zatáčejícího se silostroje zachována rychlost nepřevyšující 6 km, jako rychlost taková, při níž jest řidič za všech okolností jejím pánem. S ohledem na tento stav věci lze ponechati stranou jako zbytečnou další úvahu soudu, že tu šlo i o »křižovatku«, o níž tu mluviti nelze, poněvadž křižovatka předpokládá podle doslovu místní situaci různých křižících se jízdných drah, což tu, kde zjevně šlo na osudném místě o jízdu v ulici, nepřerušované jinou do ní ústící ulicí, v úvahu přijíti nemůže. Dlužno také přisvědčiti názoru odsuzujícího výroku, že neopatrnost řidiče jiného vozidla jezdicího s nepřipustnou rychlostí za silostrojem zatáčejícím, řidiče zatáčejícího silostroje sama o sobě ještě nevyvíňuje, pokud se sám svou nedovolenou rychlostí dopustil skutku přivodivšího »též« tento úraz. Pokud stížnost obžalovaného správnost těchto úvah

popírá, není odůvodněna, a neobstojí obzvláště její vývod, pokud se domnívá, že stěžovatel vyhověl všem požadavkům opatrnosti již tím, že dal před zatáčením znamení houkačkou a rukou, a že pak neměl ani povinnosti, jízdu zmírniti na míru shora naznačenou, ani se starati o to, zda za ním též jedou jiná vozidla čili nic; právě v posléze uvedeném směru dlužno zdůrazniti, že ve větším městě, obzvláště s průmyslově čilým ruchem, nutno vždy počítati s možností a jí dbáti, že se může každým okamžikem z nenadání jiné vozidlo vzadu objeviti; a pokud se týče okolnosti, že ze zadu přijíždějící osoby mají povinnost dbáti znamení, jak byla dána v souzeném případě, sluší opakovati, že okolnost sama o sobě, že tak neučinily, neomlouvá ještě pachatele, ježto týž v takovém případě, pokud jeho neopatrná rychlá jízda též, tudíž v e d l e neopatrnosti druhé osoby ze zadu přijíždějící zavinila úraz, ručí podle zásad § 335 tr. zák. vedle onoho druhého vinníka.

Leč nezbytným předpokladem, by veškeré shora uvedené zásady mohly přijíti v souzeném případě v úvahu, jest přesné a jasné zjištění, že stěžovatel v rozhodném okamžiku skutečně jel s takovou rychlostí, v níž nalézací soud spatřuje jeho neopatrnost, a že tu dále jest i zjevná příčinná souvislost mezi tímto neopatrným jednáním stěžovatelovým — rychlou jízdou — a nastalým výsledkem, smrtí člověka. V příčině rychlé jízdy nákladního auta obsahuje napadený rozsudek zjištění, že obžalovaný »v rozhodné době zatáčení z hlavní třídy do továrního vjezdu jel rychlostí od 10 km výše« a stížnost právem vytýká tomuto výroku především neúplnost, po případě alespoň nejasnost, ježto z této věty nevysvítá se žádoucí přesností, zda je tu míněna rychlost pouze pro rozhodný okamžik onoho zatáčení, totiž když stěžovatel počínal zatáčet směrem k vjezdu do továrny, či zdali tím mělo býti vysloveno, že tato rychlost po onom okamžiku i nadále po celé jízdě z kraje silnice až k okamžiku, kdy nastal úraz, byla dále stěžovatelem zachována; vždyť není vyloučeno, že rychlost právě po onom okamžiku zatáčení zmírnil, což by pak mohlo býti důležitým pro posouzení viny stěžovatelovy. Avšak kdyby se pojímalo ono zjištění v ten smysl, že tím byla míněna rychlost pro celou dobu tu v úvahu přicházející, totiž od okamžiku zatáčení až k vjezdu do dvora a tudíž i až k okamžiku nastavšího úrazu, vykazuje tento výrok další právem vytknutou neúplnost. Výrok o rychlosti opírá se totiž toliko o výpovědi několika svědků, kteří učinili v tomto směru různé sobě dosti odporující údaje, na jejichž podkladě pak nalézací soud, bera z těchto odchylujících se údajů jakýsi aritmetický střed, zjišťuje, že rychlost činila více než 10 km za hodinu. Nehledíc k tomuto dosti problematickému způsobu hodnotění svědeckých výpovědí, stížností arciť nevytknutému, neobíral se však soud dalšími důležitými průvody ve příčině rychlosti provedenými; znalec Walter M. totiž udal na základě podrobného výpočtu, že silostroj stěžovatelův alespoň v okamžiku, když přijel k vratům továrny, jel docela minimální rychlostí, asi 6 km za hodinu. Již z tohoto rozsudkem vůbec pominutého údaje znalce je patrné, že zjištění rozsudku o rychlosti vyšší než 10 km, pokud se pojímá jako zjištění rychlosti pro celou dobu jízdy od okamžiku zatáčení do okamžiku vjezdu do továrny, je neúplné, neboť bylo

povinností soudu, vypořádati se s tímto údajem znalce, odporujícím skutkovým předpokladům soudu o výši rychlosti. A ještě další důležitou okolnost opomenul soud vzíti v okruh svých úvah při zjištění rychlé jízdy; jak znalec M. udává, podařilo se stěžovateli na vzdálenost velmi krátkou silostroj zastaviti — rozsudek sám v tomto směru uvádí, ovšem nehodnotí věcně údaj stěžovatelův, že zastavil auto na 2·5—3 m; i tuto okolnost nesměl soud přehlížeti, ježto též může býti důležitou oporou pro bezpečné zjištění rychlosti v rozhodné době vůbec a rozhodné okolnosti, obzvlášť, zda byl stěžovatel v osudném okamžiku pánem rychlosti svého stroje, neboť i tento předpoklad nelze vykládati takovým způsobem, že by řidič musel, je-li třeba, zastaviti okamžitě, tudíž v nejužším slova smyslu, takřka v úryvku vteřiny a na vzdálenost do »cm« přesnou, vždyť i tu bude třeba vzíti v úvahu jednak moment překvapení, jednak setrvačnost stroje byt' i s nejnepatrnější rychlostí jedoucího a s tohoto hlediska měl býti právě onen údaj znalcův o způsobu zastavení stroje soudem zkoumán v ten smysl, zda neposkytuje opory pro závěr, že obžalovaný, moha zastaviti stroj na vzdálenost tak nepatrnou, jak udává znalec, snad jel rychlostí, o níž podle místní situace a konstrukce jeho silostroje lze říci, že »pánem rychlosti za všech okolností byl«.

Než nehledíc ke všem těmto nedostatkům, stížností obžalovaného s hlediska čís. 5 §u 281 tr. ř. právem vytknutých, poukazuje stížnost, dovolávajíc se důvodů zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř., na další podstatnou vadu ve příčině příčinné souvislosti. Jak již shora zdůrazněno, musí mezi opatrným jednáním — v souzeném případě příliš rychlou jízdou — a úrazem býti příčinná souvislost. Právem poukazuje stížnost k tomu, že příliš rychlá jízda neodpovídající předpisům onoho ministerského nařízení, nemusí býti za všech okolností též příčinou úrazu a, že na příklad ve případě, kde se někdo z nenadání, z bezmezné neprozřetelnosti nebo v úmyslu sebevražedném a podobně vrhl přímo před auto, s nedovolenou rychlostí jedoucí, přece tato rychlost úraz nezavinila, pokud by i při jízdě opatrnější, předepsané, nebylo lze tomuto úrazu zabrániti. Jinými slovy: byla-li nehoda vyvolána nevypočitatelným a neodvratitelným jednáním poškozeného, takže následkem počínání si tohoto za všech okolností, i kdyby pachatel byl jel rychlostí 6 km nepřevyšující a odpovídající požadavku, by byl jejím pánem, byl by úraz musel nastati, nelze stěžovateli jeho, byt' i předpisům ministerského nařízení se příčíci jednání, pro nedostatek příčinné souvislosti přičítati za vinu podle § 335 tr. zák. Právě z této stránky opomenul však napadený rozsudek souzený případ zkoumati, ačkoli k tomu byla vážná příčina, neboť, jak ze spisů vychází na jevo, řidič motoru ze zadu přijíždějícího nejel toliko značnou rychlostí 20—30 km za hodinu, nýbrž kromě toho, což soud ovšem uvádí, avšak věcně zase nehodnotí, tuto značnou rychlost v posledním okamžiku podle tvrzení stěžovatele ještě zvýšil. Pokud by se zjistilo, že oproti takovému, z mezí pouhé neopatrnosti se již vymykajícímu, přímo svévolnému počínání se řidiče motoru — jež právem by bylo lze stavěti na roveň již vrhání se před nákladní auto — řidič posléze uvedeného byl prostě bezmocným, a že by srážce nebyl mohl zabrániti ani zmírněnou rychlostí, soudem před-

pokládanou, pak by ovšem nebylo již lze mluvíti o příčinné souvislosti mezi neopatrným jednáním stěžovatelovým — jeho rychlou jízdou — a úrazem. Pokud soud o všech těchto skutečnostech neuvažoval, dlužno jeho odsuzující výrok, spočívající z části na nedostatečném, z části na mylném posouzení skutečností, tu s hlediska skutkového i právního v úvahu přicházejících, označiti jako zmatečný, a bylo jej proto za podmínek Šu 5 novely k trestnímu řádu zrušiti a uznati jak se stalo. Na soudu nalézacím bude, by při novém přelíčení netoliko tyto s hlediska objektivního důležité skutečnosti náležitě zkoumal, nýbrž, pokud by toho bylo třeba, i po stránce subjektivní a po stránce kvalifikace podle § 337 tr. zák. přesněji, než se stalo ve zrušeném rozsudku, svůj výrok odůvodnil. Dalšími námitkami stížnosti, obzvláště s hlediska Šu 281 čís. 4 tr. ř., netřeba se zabývat, ježto v tomto směru nelze předbíhati volnému uvažování soudu po stránce skutkové.

Čís. 2859.

Padělání volební legitimace.

Objektivní skutková podstata přestupku § 320 f) tr. zák. jest naplněna a dokonána již tím, že nepovolanou změnou veřejné listiny bylo propůjčeno jistému nesprávnému obsahu zdání oficiálního původu, nevyžadujíc konkrétní způsobilosti předsevzatého padělání, přivoditi určitý účinek; v subjektivním směru vyžaduje se úmysl klamati; tento úmysl nemusí po případě býti ještě naplněn ani neoprávněně předsevzatou změnou ve veřejné listině.

(Rozh. ze dne 3. srpna 1927, Zm II 257/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalované do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Olomouci ze dne 28. ledna 1927, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou přestupkem padělání veřejné listiny podle §u 320 f) tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil do první stolice a to okresnímu soudu ve Šternberku, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Dovolávajíc se důvodů zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. namítá zmateční stížnost právní mylnost odsuzujícího výroku pro přestupek podle § 320 f) tr. zák., ježto rozsudkem zjištěná absolutní nezpůsobilost padělání listiny k oklamání vylučuje netoliko skutkovou podstatu § 199 d) tr. zák., nýbrž i, a to již po objektivní stránce, podstatu § 320 f) tr. zák., pro nějž byla stěžovatelka uznána vinnou. Lze připustiti, že napadený rozsudek v úvahách týkajících se sproštění ze zločinu § 199 d) tr. zák. zjišťuje, že ve směru objektivním šlo tu o předmět nezpůsobilý oklamati volební komisi, poněvadž padělání volební legitimace je na první pohled patrné a, že mimo to nebylo lze volební komisi okla-